

РЕШЕНИЕ

№ 1709

гр. София, 15.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 63 състав,
в публично заседание на 16.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **8484** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК във вр. с чл. 118, ал. 2 от КСО.

Образувано по жалба на Л. Л. С., ЕГН [ЕГН], с адрес: С., [улица], бл.201 А, вх. В, ап. 102 против Разпореждане № [ЕГН]/14 от 19.02.2019 г. на длъжностно лице по ПО при ТП на НОИ С., с което е разпореден отказ да бъде отпусната лична пенсия за сигурителен стаж и възраст /ОСВ/ на жалбоподателката на основание чл. 68, ал. 1 – 2 и чл. 69б, ал. 1 и 2 от КСО, потвърдено с Решение № 2153-21-104 / 22.07.2020 г. на Директора на ТП на НОИ С. град.

Твърди, че пенсионните органи неправилно били приели, че не отговаря на изискването на чл. 69б от КСО за продължителността на осигурителния стаж от втора категория 15 години. Твърди, че всички доказателства сочат че трудът ѝ за периода от 14.09.2009 г. до 01.11.2018 г. попада в обхвата на чл.2, т.12 от НКТП и чл.9, ал.20 от Инструкция № 13 за прилагане на НКТП, поради което са налице изискващите се 15 г. стаж от втора категория по чл.69Б от КСО. Моли за отмяна на оспореното решение, както и на потвърденото с него разпореждане. В с.з. жалбоподателя чрез процесуален представител адв. Б. поддържа жалбата. Претендира направените по делото разноси.

Ответникът – Директор на ТП на НОИ – С. - град, в съдебно заседание, чрез процесуален представител, излага доводи за неоснователност на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение, прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител и не взима становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 63 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление № 2113-21-9262 от 12.11.2018 г. Л. Л. С. е поискала лична пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/, като е представила изискуемите документи по чл. 2 от НПОС, включително три заповеди от 28.12.2009г. за допълване на предходни заповеди с включването на жалбоподателката в списъци за безплатна храна и добавки към нея, за работа на 7-часов работен ден и не повече от 35 часа на седмица и за ползване на допълнителен платен годишен отпуск в размер на 5 работни дни.

С оглед изясняване на положения от лицето труд за спорния период от 14.09.2009г. до 31.10.2018г. е поискана информация от Изпълнителната агенция по околната среда – ИАОС. В отговор в ТП на НОИ С. – град е получен образец УП-3 № 01/07.01.2019г., издаден от ИАОС, в който работодателят е посочил, че осигурителният стаж през посочения период е положен при условията на трета категория труд.

В писмо с вх. № 2113-21-9262#5/15.02.2019 г. от ИАОС, във връзка със заявлението на С. е посочено, че съгласно Наредбата за комплексно оценяване на условията на труд не са определени точки за работа с йонизиращи лъчения, Л. С. не е ползвала допълнителен платен годишен отпуск и работи на намален работен ден съгласно чл. 38а, ал. 3 от ЗДСл, чл. 137, ал. 1, т. 1 и ал. 4 от КТ и чл. 5 във вр. с чл. 3, т. 9 от Наредбата за определяне на видовете работи, за които се установява намалено работно време.

Предвид събраните доказателства, пенсионният орган е зачел осигурителен стаж на жалбоподателката, като следва: 13 години, 01 месец и 28 дни от втора категория труд; 18 години, 10 месеца и 03 дни от трета категория и общ осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд на основание чл. 104 от КСО – 35 години, 03 месеца и 16 дни. С оглед навършената от лицето възраст към датата на подаване на заявлението за пенсиониране – 56 години, 07 месеца и 20 дни, е определен сбор от възрастта и стажа: 91-11-06.

В тази връзка, с обжалваното Разпореждане № [ЕГН]/14 от 19.02.2019 г. е разпореден отказ за отпускане на исканата пенсия поради неизпълнени условията на чл. 68, ал. 1 – 2 и чл. 69б, ал. 1 и 2 от КСО.

По образуваното първоначално административно производство по Жалба № 1012-21-369 от 14.03.2019г., с която Л. С. е оспорила разпореждането от 19.02.2019 г. е постановено отново разпореждане - Разпореждане № [ЕГН]/25 от 29.03.2019г., с което са зачетени 13 години, 01 месец и 28 дни от втора категория труд; 19 години, 01 месец и 22 дни от трета категория и общ осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд на основание чл. 104 от КСО – 35 години, 07 месеца и 05 дни и с което е установено, че с оглед сбора на възрастта и осигурителния стаж - 92-06-27, отново е разпореден отказ да бъде отпусната исканата пенсия.

С Решение № 1996/13.04.2020 г. на АССГ по адм. д. № 7905/2019 г., влязло в сила на 13.06.2020г., с което съдът приема, че по жалбата на Л. С. срещу разпореждането от 19.02.2020г., с което е разпореден първият отказ да се отпусне исканата пенсия, неправилно отново е постановено разпореждане от 29.03.2019г., с което по жалбата се е произнесъл орган, различен от компетентния съгласно чл. 117, ал. 1 от КСО. В тази връзка е прието, че разпореждането от 29.03.2019г. се явява нищожно съгласно чл.

146, ал. 1 от АПК, поради което съдът отменя Решение № 2153-21-158/29.05.2019 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град като постановено по нищожен акт, обявява нищожността на Разпореждане № [ЕГН]/25 от 29.03.2019 г. и не обсъжда по същество категорията труд на жалбоподателката. Според АССГ Директорът на ТП на НОИ С. – град следва да се произнесе по законосъобразността на разпореждането от 19.02.2020г., като няма пречка да приобщи към административната преписка всички събрани в хода на съдебното производство доказателства.

В изпълнение на съдебното решение и с оглед и на събраните доказателства по адм. д. № 7905/2019 г., както е указано от АССГ в решаващия му състав е образувано административното производство по основателността на Разпореждане № [ЕГН]/14 от 19.02.2019 г. на длъжностно лице по ПО при ТП, потвърдено с обжалваното решение. За да достигне до този извод решаващия административен орган приел, че през времето на полагане на стажа от жалбоподателя елементът „йонизиращи лъчения“ в лабораторията по радиационни измервания при Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“ към Изпълнителната агенция по околната среда не е бил в степен, която да нарушава регламентираните от Министерството на здравеопазването хигиенни норми и която да обоснове определянето на труда от втора категория по чл. 2, т. 12 от НКТП и чл. 9, ал. 20 от Инструкция № 13 за прилагане на НКТП. Поради това с Разпореждане № [ЕГН]/14 от 19.02.2019 г. правилно и законосъобразно е определена категорията труд на стажа, придобит от жалбоподателката през периода от 14.09.2009 г. до 01.11.2018 г., с оглед на което жалбата на Л. Л. С. срещу разпореждането е оставена без уважение като неоснователна.

В хода на съдебното производство е изслушано заключение по допуснатата съдебно-техническа експертиза (СТЕ) на ВЛ. Инж. Ю. К., която съдът кредитира изцяло като компетентна и обективна. L. odld pdu.zйkreq Вл дава следното Заключение: В Отговор на въпроси на адвокат Т. А. Б.: 1. Да се извърши оценка на условията на труд при полагане на труда от жалбоподателя за периода 14.09.2009 г. до 01.11.2018 г. на заеманата длъжност. Оценката да се извърши единствено на Наредбата за комплексно оценяване на условията на труд; 2. Оценката да се извърши единствено въз основа на Наредба за категоризиране на труда при пенсиониране (НКТП) - (чл. 2, т.12) и Инструкция №13 за прилагане на НКТП (чл. 9, ал. 20, ал.21), същото установява че: Жалбоподателя - госпожа С., в периода 14.09.2009 г. до 01.11.2018 г., работи и изпълнява задълженията си за установеното служебно време на заеманата длъжност Старши експерт в „Лаборатория за радиационни измервания“. За да отговорим на този въпрос се налага да се определи кои са вредните фактори или рисковите фактори на работната среда на работното място, които въздействат на човека. Условията на труд имат важно значение при определяне на възможностите и капацитета на работника за деня, за следващия работен цикъл и прочие. Отношение по проблемите на работната среда са засегнати в Конституцията, ЗЗБУТ, КТ, К., Закона за здравето. За комплексно оценяване на условията на труд се ползва Наредба № 26, а оценката на риска за здравето при работа по Наредба №5 – да е издадена за всички длъжности, като се спазват изискванията на всички останали нормативни актове, отразяващи риска и факторите на действие на работната среда, включително и Закона за държавния служител, Раздел III., чл. 30 и 38а ал. 1, 2 и 3. Риск за живота и здравето е на-лице в случай, че фактор на работната среда превишава установените нива, което се установява с измерванията на факторите на работната среда по работни

места от специалисти в службата по трудова медицина (С.) и издадени от нея протоколи. В тази връзка при оценка на риска на факторите на работната среда ще използвам факти, които са на лице в Наредба №26 и за тези химични агенти, които са със широко използване в лаборатории, ремонтни органи и работни места в сродни дейности, при съобразяване с дейността на „Лаборатория за радиационно измерване” при ИАОС. Изискване за въздействие върху човека на физическите факторите: „Микроклимат”, „Осветление” „Химични агенти”, „Шум”, „Вибрации” и „Електромагнитни полета” да е над половината от служебното време и се включват в буква „А” на приложение 1, а „И.” и „Производствен риск” се включват в буква „Б” – за тях не се изисква експозиция от време. Като крайна оценка ще дам най-минималните степени и стойности при оценяването. ВЛ определя следните физически фактори: химически агенти и материали; източници на йонизиращи лъчения и микроклимат, които оказват вредно въздействие върху здравето на човешкия организъм: Към химичните агенти:- необходими реактиви - ацетон, етилов спирт, сярна и солна киселини; -референтни материали – уран, радий – 226, тритий, америций - 241 и калиев хлорид. Към И.: -открити източници на йонизиращи лъчения – естествени, радионуклиди и коктейли от радионуклиди, посочени в Списъка на И. и Радиоактивни материали, съдържащи Уран, Торий и Плутоний-239 в Лабораторията със съответните им Активности [Bq]. Към Микроклимат: -Работната среда е важна за всеки работник и неговия работодател.Тя е определяща за спазване технологичната последователност, работоспособност и възстановяване, здравен статус, за не допускане отклонения от безопасността при работа на работното място. От значение за фактор „Микроклимат”(при температури, влажност и скорост на вятъра наличие на аномалии през годишните сезони). При целогодишно пробонабиране в различни географски райони и височини – зони на отговорности и с различна натовареност на тялото и организма от една страна, и от друга - Старши експерта от Лаборатория за радиационни измервания участва в дейността и по Националната програма за радиационен мониторинг в периода от м. Април до м. Октомври включително. Тези дейности и тренировките се изпълняват на открито. Една от дейностите в Лабораторията е свързана с анализ на вода и течности с т.н. „изпаряване”, като интензитета достига повече от половината от установеното служебно време и е ежедневен процес. При условие, че точката на кипене на водата е 100⁰С, а „изпаряването” започва от стойности около 65⁰С, за това време уреда с който се изпълнява процедурата извършва „температурно облъчване” оператора – Старши експерта. Има и други технически средства, които работят в режим на осигуряване на топлинна среда за анализ на почва, седименти и пр. Поради липса на протоколи от измервания на работното място, определям за „Микроклимат” - „нецелогодишно работа на открито”, при работа за пробонабиране и участва в дейността и по Националната програма за радиационен мониторинг - ПЪРВА СТЕПЕН - 13 ТОЧКИ. Към химичните агенти: необходими реактиви - ацетон, етилов спирт, сярна и солна киселини. Към химичните агенти: -необходими реактиви - ацетон, етилов спирт, сярна и солна киселини. Ацетон 400/600, K₁=0,8; Е. алкохол 275/600, K₂=0,375 и за киселина 0,04/0,06, K₃=0,66. За останалите химични агенти с които се правят разтвори няма данни и протоколи, става въпрос за вещества с излъчващо значение ще се оценят като И.. Обща оценка за химичните агенти е $K = K_1 + K_2 + K_3 = 0,8 + 0,375 + 0,66 = 1,835$, при $K = 1,1$ до 3 е в ПЪРВА СТЕПЕН - 13 ТОЧКИ. Към източниците за йонизиращи лъчения: От Списъците на използваните източници на открити и закрити на

йонизиращи лъчения, на разтвори с радионуклиди и материали използвани при изготвяне на разтвори за анализ на почва, седименти и пр. са посочени мощностите на веществата/агентите и материалите използвани при пряка работа с тях и в среда по работни места в/на Лабораторията за радиационни измервания. За работните места в Лабораторията важи правилото, че за И. няма изключено/включено положение, те независимо от предприетите мерки – излъчват, а риска се оценява при възможни условия за възникване на „разливи”, облъчване при аварии и обстоятелства довели да над дозово приемане на облъчване.

От Методиката за оценка: Първа степен буква „В” – „хората работещи, които извършват ремонт и ремонтни дейности с източници на йонизиращи лъчения до 2 Г.”. Това се определя в ПЪРВА СТЕПЕН - 100 точки; II степен група Б – т.12. Работещи със закрити гама източници с активност до 2 гигабекерела и т.19. „Работещи по дозиметрия, лъчезащита и радиационна безопасност в надведомствени и едомствени служби и лаборатории”. Това се определя в ПЪРВА СТЕПЕН - 225 точки; III степен буква Б - т. 11. „Работещи с открити радиоактивни вещества в лаборатории ВТОРИ клас” е ТРЕТА СТЕПЕН – 375 точки.

За процесния случай, въз основа на направения анализ на факторите, посочени по-горе, ВЛ дава заключение, в съответствие с изискванията на Методиката – да се вземат оценки по-благоприятни за работника, служителя, оператори и пр., участващ пряко в изпълнение на задълженията си и определените условия на труд. ВЛ приема за И. за оценка по фактор И. - III степен буква Б - т. 11. Работещи с открити радиоактивни вещества в лаборатории ВТОРИ клас е ТРЕТА СТЕПЕН – 375 точки.

ВЛ посочва, че: през 2011 година стойностите на групите със степените за йонизиращите лъчения са осъвременени и се запазва единствено в предишните граници - III степен буква Б - Работещи с открити радиоактивни вещества в лаборатории ВТОРИ клас е ТРЕТА СТЕПЕН – 225 точки. А минималната стойност е 70 точки в група I степен буква А, но тя се отнася до друг и работници и служители.

В заключение по първия въпрос, ВЛ, приема, че: Старши експерт в „Лаборатория за радиационни измервания”, г-жа С., е консумирала в своята всеотдайна дейност в посочените рискови фактори на работната среда, а именно Микроклимат, Химични агенти, Източници на йонизиращи лъчения и Риск.

ВЛ намира, че при тези данни и доказателства, в Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране (НКТП) - (чл. 2, т.12), приета с ПМС №235/20.10.1998 г., обн. в ДВ бр.123/23.10.1998 г., р-л II. Втора категория труд, чл.2, т.12: „работници, специалисти и ръководни служители, работещи постоянно в среда на йонизиращи лъчения, без включените в чл.1, т.5.

По настоящото дело са приобщени доказателства представени с административната преписка, както и тези по административно дело № 7905/2019г. на АССГ.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че жалбата е подадена от правно легитимирано лице, адресат на оспорвания административен акт, в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК и е процесуално допустима. Разгледана по същество, е основателна.

Оспореният административен акт - Решението на Директора на ТП на НОИ С. град е постановен от материално компетентен орган, в изискуемата от закона форма. Процесното разпореждане е издадено в хода на административно производство развило се на основание чл. 69б от КСО, което е приключило с постановяване на предвидения в чл. 98, ал. 1, т. 1 от КСО административен акт от компетентен орган -

длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в ТП на НОИ.

Спорът между страните е относно категорията на труда, положен от С. на длъжност "старши експерт" в „Лаборатория за радиационни измервания“ при Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“ към ИАОС от 14.09.2009 г. до 01.11.2018г.

Според чл.69б, ал.2, т.1 Лицата, които са работили 15 години при условията на втора категория труд, придобиват право на пенсия при следните условия: навършили са възраст до 31 декември 2015 г. 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете; като съгласно т.2 на същия член от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 60-годишна възраст.

Диференциация на категориите труд е направена в ПКТП (отм.) до 31.12.1999 г. и в НКТП след тази дата, съобразно спецификите на отделните производства и дейности. За осигурителен стаж, придобит след 01.01.2000 г., се прилагат разпоредбите на НКТП. Съгласно чл. 2, т. 12 от НКТП от втора категория при пенсиониране е трудът на работници, специалисти и ръководни служители, работещи постоянно в среда с йонизиращи лъчения, без включените в чл. 1, т. 5 и 6 /касаещи въздухоплаване и А./.

Предвид приложимата правна уредба, за да е налице работа в среда с йонизиращи лъчения – СИЛ, следва да са установени следните кумулативно задължителни предпоставки: работа постоянно в среда с йонизиращи лъчения; поставена при комплексното оценяване на условията на труд бална оценка по елемент „йонизиращи лъчения“ 70 и повече точки съгласно Наредбата за комплексно оценяване на условията на труд; включване на длъжността в представен в ТП на НОИ списък по чл. 9, ал. 22 от Инструкция № 13 на работните места, длъжностите и професиите на работниците и служителите, чиито задължения налагат постоянна работа в среда с йонизиращи лъчения.

В чл. 9, ал. 20 от Инструкция № 13 от 31.10.2000 г. за прилагане на НКТП са конкретизирани правоимащите по т. 12 от Наредбата – работещи в А. „К.“, във фирма „Редки метали“, на обекти, използващи източници на йонизиращи лъчения, при пречистване на уранова руда и др. В чл. 9, ал. 21 от Инструкция № 13 законодателят е регламентирал, че участието в осъществяването на видовете работи и дейности по ал. 20 се доказва със: трудови договори; длъжностни характеристики, заповеди и други, регламентиращи задължения за работа; първична документация, доказващи плащания, свързани с реализирането на такава дейност. Към доказателствата за плащанията се включват и

допълнителните възнаграждения за работа в реда с йонизиращи лъчения на основата на комплексното оценяване на условията на труд, ако балната оценка по елемент „йонизиращи лъчения“ е 70 и повече точки съгласно Наредбата за комплексно оценяване на условията на труд.

Съгласно Указание № 23-34-1 от 11.07.2005 г. на НОИ, лица, работещи постоянно в среда на йонизиращи лъчения са лицата назначени и работещи в среда на йонизиращи лъчения, които имат повече от 70 точки по елемент "йонизиращи лъчения", съгласно картата си за комплексна оценка на условията на труд или лицата, които работят с апаратура с източник на йонизиращи лъчения в звено, производство или на самостоятелна длъжност, на които основната работа е свързана с изискванията или дейностите по чл. 9, ал. 20 от Инструкция № 13/31.10.2000 г. за прилагане на НКТП.

Така цитираните разпоредби следва да бъдат тълкувани в контекста на чл. 104, ал. 1 от КСО, съгласно който Министерски съвет определя кой труд към коя категория се причислява съобразно характера и особените условия на труд. Следователно не мястото на работа е меродавно, а непосредствените условия, при които се полага трудът. В частност, в настоящи спор следва да бъде установено по безспорен начин, че жалбоподателят е работил целогодишно и постоянно в среда с йонизиращи лъчения, за да може да се приеме, че полаганият от него труд е 2ра категория. След като е отменена НКОУТ, преценката е относно това дали С. е работила постоянно в среда с йонизиращо лъчение съгл. чл. 2, т. 12 от НКТП.

В случая от доказателствата по делото се установява, че в картата за оценка на професионалния риск за 2010г. в „Лаборатория за радиационни изследвания“ с най-голяма тежест е рискът, свързан с психофизиологични фактори /нервно-емоционално напрежение, свързано с отговорности, повишено внимание, срокове и др./ - за който са определени 18 точки, докато рискът йонизиращи лъчения е включен към работа с дисплей и е с оценка 11,40., а рискът работа с радиоактивни вещества е оценен само със 7 точки. В картата за оценка на професионалния риск за 2011г. в „Лаборатория за радиационни изследвания“ към 1. Риск, свързан с работните процеси, под № 9 е „Работа с видеодисплей и зрително напрежение. „Вредни йонизиращи лъчения“ с определени 6 точки, а в крайната оценка – 11,20 точки. Очевидно и в двете карти за оценка на професионалния риск – за 2010 г. и за 2011 г., липсват

изискуемите 70 точки само по елемент СИЛ, за да бъде определен спорният стаж от втора категория труд.

Съгласно актуализации на оценката на риска за „Лаборатория за радиационни измервания“ за 2014г, 2015г. и 2019г., за главен експерт и старши експерт не са идентифицирани професионални опасности, свързани с йонизиращи лъчения, и липсва здравен риск по този показател. В тази връзка следва да се отбележи, че изследването на условията на труд в ИАОС както и дадените оценки за професионалния риск са направени съобразно установените за това изисквания. [фирма] е сключило договор с ИАОС за „ежегодно наблюдение, анализ и оценка на здравословното състояние във връзка с условията на труд на работниците и служителите в ИАОС“ /съгласно план – графика за изпълнение на дейности по договора/. Договорът от 31.10.2018 г. на дружеството с ИАОС е в изпълнение на обществена поръчка и съгласно приемо-предавателния протокол ИАОС приема без забележки изпълнението му. В този смисъл оплакването в жалбата се явява неоснователно.

Съгласно писмо с вх. № 2113-21-9262#5/15.02.2019 г. на ИАОС към МОСВ, точки за работа с йонизиращи лъчения съгласно Наредбата за комплексно оценяване на условията на труд /НКОУТ/ не са определени, а становището на работодателя в издадения от него образец УП-3 № 01/07.01.2019 г., е че стажът през спорния период е придобит при условията на трета категория труд. От приложените заповеди от 28.12.2009г. за безплатна храна и добавки към нея, за работа на 7-часов работен ден и не повече от 35 часа на седмица и за ползване на допълнителен платен годишен отпуск в размер на 5 работни дни не доказват работа в среда с йонизиращи лъчения, тъй като в тях не са посочени като основание именно такава условия на работа.

Същевременно, обаче от заключението по приетата по делото СТЕ, по безспорен и категоричен начин се установява, че жалбоподателят е бил подложен постоянно на йонизиращи лъчения при условия на трудовата среда, идентични с тези на постоянно работещите в среда с йонизиращи лъчения.

Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране (НКТП) - (чл. 2, т.12), приета с ПМС №235/20.10.1998г., обн. в ДВ бр.123/23.10.1998 г., р-л II. Втора категория труд, чл.2, т.12 включва *„работници, специалисти и ръководни служители, работещи постоянно в среда на йонизиращи лъчения, без включените в*

чл. 1, т.5“, които се категоризират като „втора категория труд“. В Инструкция №13/31.10.2000 г. за прилагане на НКТП, издадена от НОИ(обн. в ДВ, бр.94/17.11.2000 г., в сила от 01.01.2000 г.) в чл. 9 е посочено:1. от Втора категория е трудът, положен на длъжности, обхванати от чл. 2 от НКТП, а в ал. 20: – По т. 12 - работници, специалисти и ръководни служители, работещи постоянно в среда на йонизиращи лъчения с радиоактивни вещества и други източници на йонизиращи излъчвания, вкл. и работещите по ликвидиране последствията ....., без обхванатите с т.5 и 6 чл.1 от Наредбата; По т. 20 – непосредствено работещите в лаборатории за радиохимия, радиометрия и спектрометрия във ведомствени и надведомствени служби и лаборатории за радиоактивен контрол на външната среда.; По т. 21 - работещите със закрити алфа-, бета- и гама-източници. В нормативните актове е указан реда за доказване на участие във видовете работи и дейности по ал. 21-Участието в осъществяването на видовете работи и дейности по ал. 20 се доказва със: трудови договори; длъжностни характеристики, заповеди и други, регламентиращи задължения за работа; първична документация, доказваща плащания, свързани с реализирането на такава дейност. Към доказателствата за плащанията се включват и допълнителните възнаграждения за работа в среда с йонизиращи лъчения на основата на комплексното оценяване на условията на труд, ако балната оценка по елемент "йонизиращи лъчения" е 70 и повече точки съгласно Наредбата за комплексно оценяване на условията на труд.

От представените по делото доказателства и конкретно заключението на ВЛ, се установява, че Л. Л. С. на длъжност „Старши експерт“ в „Лаборатория за радиационни измервания“ към ИАОС, е изпълнявала задълженията си при следните условия на труд: -Изпълнява задълженията си в лицензирана лаборатория за радиационни измервания, клас ВТОРИ , с източници на йонизиращи лъчения от открит/+закрит тип; В длъжностната ѝ характеристика, работодателя, е възложил задачи и дейности, за работа с йонизиращи лъчения; От ежегодно издадените заповеди на Изпълнителния директор на ИАОС, включително и за периода 14.09.2009г. до 01.11.2018г., същата е определяна и съществува в Списъците на заповедите: за радиационна защита при дейности И. за отговорник при водене и отчитане на източниците на лъчения за радиационния мониторинг за обекта, както за обучение и придобиване на лицензия, за

намалено работно време, за безплатна и здравословна храна, за периодичен медицински контрол, за получаване на лични предпазни средства, за допускане до радиационен контрол по Националната програма, както и за допускане до изпълнение на дейности в зоните на отговорност на Лабораторията и А. „К.“, а също и са възложени поддържане подготовката като експертен служител тип А при работа с И. в Лаборатория клас II, при отсъствие на титуляра отговорник на обекта; На основание чл. 63 на Наредба за радиационна защита при дейности с И. и Заповед №202/14.02.2019 г.на ИД на ИАОС, г-жа С. е посочена с професионално облъчване от Категория А, като работеща с И. в обект „Лаборатория за радиационни измервания” към ИАОС; Удостоверенията, издадени на г-жа С., след проведени обучения и положени изпити от лицензирани органи, от ИАЯР и други курсове, дават основание и право за самостоятелна дейност с И., както и работа в среда на излъчващи източници – открити и закрити, самостоятелен мониторинг, експертни оценки и препоръки за опазване живота и здравето на хората; Обективизираните данни от индивидуалния дозиметър, определят наличие на облъчване в средата на работа, което е нормално – И. не могат да работят в режим „включено”/ „изключено” и въпреки предприетите мерки за ограничаване, снижаване или намаляване на въздействието им, за тях не се изисква времеви ограничения както за другите фактори на работната среда; Издадени удостоверения от медицинските органи при контрола на здравния статус на г-жа С. са без забележки, което показва че през годините е работейки в средата и с И. е прилагала строго спазване мерките за безопасен труд и технологична дисциплина; От Опис на използвани открити източници на йонизиращи лъчения; Инвентаризационен опис на открити източниците на йонизиращи лъчения; Инвентаризационен списък на наличните в ИАОС радиоактивни материали, съдържащи уран, торий и плутоний-239; Необходими реактиви, използвани в работния процес за анализ на една проба за Уран, Радий – 226, Тритий и Референтни материали за Уран, Радий – 226, Тритий, А. – 241 и Калиев Хлорид; които се използват в „Лаборатория за радиационни измервания” определят картината, и като добавим че в посочените списъци са налични данни за мощността на излъчване на И. и дозите на облъчване, на основание на Наредба № 26 лесно ще се определят степените и точките за условия на труд по фактор И., които се определят без протокол, съгласно

текста на нормативния документ.

Въз основа на изложеното е установено по делото, че са налице кумулативно изискуемите предпоставки за отпускане на пенсия по чл. 69б, ал. 2 от КСО, а именно е установено в хода на съдебното производство, че Л. С. има 15 години положен осигурителен стаж при условията на втора категория труд, неправилно директорът на ТП на НОИ С. град е потвърдил отказа на пенсионния орган да й отпусне исканата пенсия при условията на посочената разпоредба от закона.

Воден от горното, съдът намира, че оспореното разпореждане в съдебното производство, потвърдено с Решение на Директора на ТП на НОИ С. град, противоречи на материалния закон и е необосновано, поради което и като такова следва да бъде отменено.

При този изход на спора, на жалбоподателя се дължат съдебно деловодни разноски в размер на 1436.00 лв., от които 436-депозит за ВЛ и 1000 лв. адвокатско възнаграждение. Съдът като констатира, че същия не е довнесъл сумата от 86.55 лв- за окончателно определения размер на възнаграждението за ВЛ, следва да го осъди да внесе същата по сметка на АССГ.

Предвид горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, 63 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Л. Л. С., ЕГН [ЕГН], с адрес: С., [улица], бл.201 А, вх. В, ап. 102, Разпореждане № [ЕГН]/14 от 19.02.2019г. на длъжностно лице по ПО при ТП на НОИ С., с което е разпореден отказ да бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/ на основание чл. 68, ал. 1 – 2 и чл. 69б, ал. 1 и 2 от КСО, потвърдено с Решение № 2153-21-104/22.07.2020г. на Директора на ТП на НОИ С. град, като незаконосъобразно.

ОСЪЖДА Националния Осигурителен институт-ТП на НОИ С. град, да заплати на Л. Л. С., ЕГН [ЕГН], с адрес: С., [улица], бл.201 А, вх. В, ап. 102 , сумата от 1436.00 лв. /хиляда четиристотин тридесет и шест лева/, представляваща съдебно-деловодни разноски в производството.

ОСЪЖДА Л. Л. С., ЕГН [ЕГН], с адрес: С., [улица], бл.201 А, вх. В, ап. 102, ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА ПО СМЕТКА НА Административен съд София град, сумата от 86.55

лв., представляваща доплащане на възнаграждение за ВЛ.
Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния
административен съд в четиринадесет дневен срок от
съобщаването на страните за постановяването му.

СЪДИЯ: